

2051

1986-08-05

143 Forró vizű tenger van alattunk?

Ezt a még képletesen sem helytálló és tudományos kutatásokkal alá nem támasztott állítást már a hatvanas évek elején is megkockáztatták egyesek, akik fővárosunkat az alattunk feltételezett kimeríthetetlen termálvízzel fűteni akarták. Ezzel a tetszetős gondolattal nemcsak a nagyközönség körében, hanem hivatalos helyeken is sikert arattak.

A kérdésben jártas szakemberek minden érvelése ellenére mégis súlyos milliókat költöttek, amíg az illetékesek erről a szándékról lemondtak. Ugyanis eredetileg csak a mélyfúrások számának növelésétől remélték a szükséges vízmennyiséget megkapni, de végül — nagy költségek árán — bebizonyosodott, hogy egy hordóból két csappal nem lehet több vizet kiengedni, mint egy csappal. Az 1965-ben létesített zuglói mélyfúrás próbaszivattyúzásának káros hatása már néhány óra múlva jelentkezett a városligeti, margitszigeti és Dagály utcai fürdőknél. Még számos más példát is fel lehetne sorolni, hogy milyen kellemetlen következményei lehetnek annak, ha nem vesszük figyelembe nagy természeti kincsünkkel, a termálvízzel való helyes gazdálkodást.

A „forró vizes tenger” veszélyes gondolatát látom a lapjuk július 11-i számában megjelent, egyébként nagyon időszerű Gyógyuló gyógyfürdők című cikkben feltámadni. Az írás nagyon helyesen hangsúlyozza termálvizeink nagy népgazdasági, gyógy-idegenforgalmi értékét, és — amit különösen értékelek — a hazai közönség igényeire is felhívja a figyelmet. Azonban nem érthetek egyet a cikkben említett nyolcezer milliárd köbméteres termálvízkészlettel, amit a cikkíró „mértékadó becslések”-re hivatkozva közöl és több száz évre elegendőnek tart. Itt nem kívánok a becslések értékére kitérni, de ez a nagy szám könnyen félrevezetheti a kérdésben nem járatos olvasót. Még abban az esetben is, ha ez a becslés tudományosan alapozott lenne, akkor sem lehet-

ne ezt a készletet semmiféle módszerrel kitermelni.

A mélykarsztból kitermelhető és utánpótlódó termálvízmennyiséget ugyan közelítően ki tudjuk számítani, de sajnos már jelenleg is ennél lényegesen többet termelünk, amit a bányavízemelésnek a Hévízi-tóra gyakorolt és az illetékesek által is elismert kedvezőtlen hatása a közelmúltban bizonyított. Hasonló sors várhat fővárosi forrásainkra is, ha nem intézkedünk idejében.

A Szeged térségében fokozódó termálvízkitermelés hatására létrejött több méteres vízszintsüllyedés is intő példa lehetne arra, hogy óvakodni kell újabb és újabb termálvízfakasztásoktól. Ha ez mégis elkerülhetetlen, akkor számolni kell az ebből következő kedvezőtlen hatásokkal is.

Tehát egyetérttek meglévő termálvízkincsünk megóvásával, gazdaságosabb hasznosításával, a hazai és külföldi kispénzüket is ellátó fürdők, intézmények létesítésével, de ezeket nem szabad kimeríthetetlen vízkészletekkel számoló illúziókra alapozni!

Dr. Kessler Hubert